

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ W ZAKRESIE ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH I SPECJALNYCH I ICH IMPLEMENTACJA DO PRAWA KRAJOWEGO, TRANSGRANICZNY OBRÓT ODPADAMI

1. ODPADY NIEBEZPIECZNE I TRANSGRANICZNY OBRÓT ODPADAMI W PRZEPISACH UNII EUROPEJSKIEJ

1.1. Przepisy źródłowe

Dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i rezolucje, które zdaniem autora mają wpływ^[1] na kształtowanie przepisów prawnych krajów członkowskich Unii Europejskiej w zakresie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi:

1. w zakresie wymagań ogólnych:
 - a. Dyrektywa Rady 75/442/EWG w sprawie odpadów - dalej **dyrektywa ramowa** - znowelizowana i rozszerzona przez Dyrektywę Rady 91/156/EEC, Dyrektywę Rady 91/692/WE, Decyzję Komisji 94/3/WE (tzw. Europejski Katalog Odpadów, oraz Decyzję Komisji 96/350/WE;
 - b. Decyzja Komisji 76/431/EWG ustanawiająca Komitet Gospodarki Odpadami;
 - c. Dyrektywa Rady 91/689/WE w sprawie odpadów niebezpiecznych, znowelizowana przez: Dyrektywę Rady 94/31/EWG oraz rozszerzona Decyzją Rady 94/904 ustanawiającą listę odpadów niebezpiecznych zgodnie z art.1 ust. 4 Dyrektywy 91/689/EWG;
 - d. Rezolucja Rady z 24 lutego 1997 r. w sprawie strategii Wspólnoty w gospodarowaniu odpadami;
2. w zakresie spalania odpadów - Dyrektywa Parlamentu i Rady 2000/76/WE z grudnia 2001 r. w sprawie spalania odpadów;
3. w zakresie składowania i składowisk odpadów - Dyrektywa Rady 1999/31/WE w sprawie składowisk odpadów;
4. w zakresie szczególnym dotyczącym:
 - a. olejów przepracowanych - Dyrektywa Rady 75/439/EWG w sprawie usuwania olejów odpadowych znowelizowaną dyrektywą Rady 87/101/EWG oraz Dyrektywą Rady 91/692/EWG,
 - b. odpadów PCB i PCT - Dyrektywa Rady 96/59/WE w sprawie usuwania polichlorowanych bifenyli (PCB) i polichlorowanych trifenyli (PCT),
 - c. odpadowych baterii i akumulatorów - Dyrektywa Rady 91/157/EWG w sprawie baterii i akumulatorów zawierających szkodliwe substancje znowelizowana Dyrektywą Komisji 98/101/WE oraz Dyrektywa Komisji 93/86/EWG dostosowująca do postępu technicznego dyrektywę 91/157/EWG,
 - d. Decyzja Komisji 1999/177/WE ustanawiająca warunki naruszenia dla plastikowych klatek i palet w odniesieniu do poziomów stężenia metali ciężkich ustanowionych dyrektywą Parlamentu i Rady Europejskiego 94/62/WE.

2. TRANSGRANICZNY OBRÓT ODPADAMI W PRZEPISACH UNII EUROPEJSKIEJ

2.1. Przepisy źródłowe

1. Decyzja Rady 97/640/WE o uznaniu w imieniu Wspólnoty, poprawki do konwencji o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych, jak postanowiono w decyzji III/1 Konferencji Państw - Stron Konwencji,
2. Rozporządzenie Rady 259/93/EWG w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów znowelizowane: Decyzją Komisji 94/721/WE, Decyzją Komisji 96/660/WE, Rozporządzeniem Rady 97/120/WE, Decyzją Komisji 98/368/WE oraz Rozporządzeniem Komisji 98/2408/WE,
3. Decyzja Rady 94/575/WE określająca procedurę kontrolną według rozporządzenia Rady nr 259/93/EWG dla transportu odpadów do niektórych krajów nie będących członkami OECD,
4. Rozporządzenie Rady 1420/1999/WE ustanawiające wspólne zasady i procedury stosowane do przesyłania niektórych rodzajów odpadów do niektórych krajów nie będących członkami OECD,
5. Rozporządzenie Komisji 1547/1999/WE określające procedury kontrolne według rozporządzenia Rady 259/93/EWG stosowane do przesyłania niektórych rodzajów odpadów do niektórych krajów, do których nie ma zastosowania Decyzja OECD C(92)39 final.

3. IMPLEMENTACJA PRZEPISÓW UNII EUROPEJSKIEJ DO PRZEPISÓW KRAJOWYCH W ZAKRESIE ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH

3.1. Przepisy źródłowe

1. Ustawy:
 - a. z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627) - dalej Prawo ochrony środowiska;
 - b. z dnia 27 kwietnia 2001 r. - o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628 - dalej ustawa o odpadach.
2. Rozporządzenia:
 - a. Ministra Gospodarki z dnia 21 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad usuwania, wykorzystywania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 145, poz. 942; zmiana: Dz.U. z 2001 r. Nr 22, poz. 251);
 - b. Ministra Środowiska z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie wprowadzania do powietrza substancji zanieczyszczających z procesów technologicznych i operacji technicznych (Dz.U. Nr 87, poz. 957);
 - c. Ministra Środowiska z dnia2001 r. w sprawie katalogu odpadów (projekt z sierpnia 2001 r.^[2]);
 - d. Ministra Środowiska z dnia 2001 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (projekt z sierpnia 2001 r.^[3]);
 - e. Ministra Gospodarki z dnia 2001 r. w sprawie wymagań dotyczących prowadzenia procesu termicznego przekształcania odpadów (projekt z września 2001 r.^[4])

- f. Ministra Środowiska z dnia ... 2001 r. w sprawie kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami (projekt z sierpnia 2001 r.^[5]).

3.2. Definicje nowych pojęć

Ustawa o odpadach wprowadza (art. 3) m.in. następujące definicje:

1. **odpady komunalne** - odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.
 - a. składowanie na składowisku odpadów nie jest traktowane jako recykling organiczny;
2. **unieszkodliwianie odpadów** - to poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonym w załączniku nr 6 do ustawy o odpadach w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Art. 3 Prawa ochrony środowiska wprowadza definicje m.in. następujących pojęć:

3.3. Nowe klasyfikacje

Nowe przepisy wprowadzają następujące klasyfikacje istotne dla prowadzenia gospodarki odpadami w gminie^[6]:

1. **Kategorie lub rodzaje odpadów niebezpiecznych** - wymienione według ich charakteru lub działalności, wskutek której powstały (zał. nr 2 do *ustawy o odpadach*).

Tab. 1

Ozn.	Kategorie lub rodzaje odpadów niebezpiecznych
Lista A. Odpady wykazujące którąkolwiek z właściwości wyszczególnionych w załączniku nr 4 i które składają się z:	
1	odpadów medycznych i weterynaryjnych,
2	środków farmaceutycznych, leków i związków stosowanych w medycynie lub w weterynarii,
3	środków do impregnacji lub konserwacji drewna,
4	biocydów i środków fitofarmaceutycznych,
5	pozostałości substancji stosowanych jako rozpuszczalniki,
6	halogenowanych substancji organicznych nie stosowanych jako rozpuszczalniki, z wyjątkiem obojętnych materiałów spolimeryzowanych,
7	soli hartowniczych zawierających cyjanki,
8	olejów mineralnych i substancji oleistych (np. z obróbki metali),
9	emulsji, mieszanin: olej-woda, węglowodór-woda,

10	substancji zawierających PCB (np. dielektryki itp.),
11	materiałów smolistych powstających wskutek rafinacji, destylacji lub jakiegokolwiek obróbki pirolitycznej (np. pozostałości podestylacyjne itp.),
12	tuszków, barwników, pigmentów, farb, lakierów lub pokostów,
13	żywic, lateksu, plastyfikatorów, klejów lub spoiw,
14	substancji powstających w wyniku prac naukowo-badawczych, rozwojowych lub działalności dydaktycznej, które nie są zidentyfikowane lub są nowe, i których oddziaływanie na człowieka lub środowisko jest nieznanne (np. pozostałości laboratoryjne itp.),
15	środków pirotechnicznych i innych materiałów wybuchowych,
16	chemikaliów stosowanych w przemyśle fotograficznym lub do obróbki zdjęć (np. do wywoływania),
17	wszelkich substancji lub przedmiotów zanieczyszczonych dowolną pochodną polichlorowanego dibenzofuranu,
18	wszelkich substancji lub przedmiotów zanieczyszczonych dowolną pochodną polichlorowanej dibenzo-p-dioksyny.
Lista B. Odpady, które zawierają którykolwiek ze składników wyliczonych w zał. nr 3 i mają którekolwiek z właściwości wyliczonych w załączniku nr 4, i składają się z:	
19	mydeł, tłuszczów lub wosków pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego,
20	niehalogenowanych substancji organicznych nie stosowanych jako rozpuszczalniki,
21	nieorganicznych substancji nie zawierających metali lub związków metali,
22	popiołów lub żużli,
>23	gleby i ziemi, w tym urobku z pogłębiania,
24	soli hartowniczych nie zawierających cyjanków,
>25	pyłów lub proszków metalicznych,
26	zużytych materiałów katalitycznych,
27	cieczy lub szlamów zawierających metale lub związki metali,
28	pozostałości z operacji usuwania zanieczyszczeń (np. pyły z filtrów), z wyjątkiem (29), (30) i (33),
29	szlamów z płuczek,
30>	szlamów z zakładów uzdatniania wody,
31	pozostałości z dekarbonizacji,
32	pozostałości z kolumn jonowymiennych,
33	osadów ściekowych, nie poddanych unieszkodliwieniu lub nie nadających się do zastosowania w rolnictwie,
34	osadów z czyszczenia zbiorników lub urządzeń,
35	urządzeń zanieczyszczonych,
36	pojemników zanieczyszczonych po produktach, które zawierały jeden lub więcej składników wymienionych w załączniku nr 3 (np. opakowania, butle gazowe itp.),

37	baterii, akumulatorów i innych ogniów elektrycznych,
38	klejów roślinnych,
39	substancji lub przedmiotów pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów z gospodarstw domowych,
40	innych odpadów.

2. Składniki kwalifikujące odpady do niebezpiecznych (Załącznik nr 3 do *ustawy o odpadach*).

Tab. 2

Ozn.	Składniki kwalifikujące odpady do niebezpiecznych
C1	beryl, związki berylu,
C2	związki wanadu,
C3	związki chromu (VI),
C4	związki kobaltu,
C5	związki niklu,
C6	związki miedzi,
C7	związki cynku,
C8	arsen, związki arsenu,
C9	selen, związki selenu,
C10	związki srebra,
C11	kadm, związki kadmu,
C12	związki cyny,
C13	antymon, związki antymonu,
C14	tellur, związki telluru,
C15	związki baru z wyjątkiem siarczanu baru,
C16	rtęć, związki rtęci,
C17	tal, związki talu,
C18	ołów, związki ołowiu,
C19	siarczki nieorganiczne,
C20	nieorganiczne związki fluoru, z wyjątkiem fluorku wapnia,
C21	cyjanki nieorganiczne,
C22	następujące metale alkaliczne lub metale ziem alkalicznych: lit, sód, potas, wapń, magnez w postaci niezwiązanej,
C23	kwaśne roztwory lub kwasy w postaci stałej,
C24	roztwory zasadowe i zasady w postaci stałej,
C25	azbest (pył i włókna),
C26	fosfor, związki fosforu, z wyjątkiem fosforanów mineralnych,
C27	karbonylki metali,
C28	nadtlenki,

C29	chlorany,
C30	nadchlorany,
C31	azydki,
C32	PCB,
C33	farmaceutyki oraz związki stosowane w medycynie lub w weterynarii,
C34	biocydy i substancje fitofarmaceutyczne (np. pestycydy),
C35	substancje zakaźne,
C36	kreozoty,
C37	izocyjaniany, tiocyjaniany,
C38	cyjanki organiczne (np. nitryle),
C39	fenole, związki fenolowe,
C40	halogenowane rozpuszczalniki,
C41	rozwpuszczalniki organiczne, z wyjątkiem rozpuszczalników halogenowanych,
C42	związki halogenoorganiczne, z wyjątkiem obojętnych materiałów spolimeryzowanych i innych substancji, o których mowa w niniejszym załączniku,
C43	aromatyczne, policykliczne i heterocykliczne związki organiczne,
C44	aminy alifatyczne,
C45	aminy aromatyczne,
C46	etry,
C47	substancje o właściwościach wybuchowych, z wyjątkiem substancji wyszczególnionych w innych punktach niniejszego załącznika,
C48	organiczne związki siarki,
C49	jakąkolwiek pochodną polichlorowanego dibenzofuranu,
C50	jakąkolwiek pochodną polichlorowanej dibenzo-p-dioksyny,
C51	węglowodory i ich związki z tlenem, azotem lub siarką nie uwzględnione w inny sposób w niniejszym załączniku.

3. Właściwości odpadów, które powodują, że odpady są niebezpieczne (zał. nr 4 do *ustawy o odpadach*)

Tab. 3

Ozn.	Właściwości odpadów, które powodują, że odpady są niebezpieczne
H1	wybuchowe: substancje, które mogą wybuchnąć pod wpływem ognia, lub które są bardziej wrażliwe na wstrząs lub tarcie niż dinitrobenzen,
H2	utleniające: substancje, które wykazują silnie egzotermiczne reakcje podczas kontaktu z innymi substancjami, w szczególności z substancjami łatwopalnymi,
H3-A	wysoce łatwopalne:
	1) ciekłe substancje mające temperaturę zapłonu poniżej 21°C (w tym nadzwyczaj łatwopalne ciecze),

	2) substancje, które mogą rozgrzać się, a w efekcie zapalić się w kontakcie z powietrzem w temperaturze otoczenia bez jakiegokolwiek dostarczenia energii,
	3) stałe substancje, które mogą się łatwo zapalić po krótkim kontakcie ze źródłem zapłonu i które palą się nadal lub tlą po usunięciu źródła zapłonu,
	4) gazowe substancje, które są łatwopalne w powietrzu pod normalnym ciśnieniem,
	5) substancje, które w kontakcie z wodą lub wilgotnym powietrzem tworzą wysoce łatwopalne gazy w niebezpiecznych ilościach,
H3-B	łatwopalne: ciekłe substancje mające temperaturę zapłonu równą lub wyższą niż 21°C i niższą lub równą 55°C,
H4	drażniące: substancje nie żrące, które poprzez krótki, długotrwały lub powtarzający się kontakt ze skórą lub błoną śluzową mogą wywołać stan zapalny,
H5	szkodliwe: substancje, które jeśli są wdychane lub dostają się drogą pokarmową lub wnikają przez skórę mogą spowodować ograniczone zagrożenie dla zdrowia,
H6	toksyczne: substancje (w tym wysoce toksyczne substancje i preparaty), które jeśli są wdychane lub dostają się drogą pokarmową lub wnikają przez skórę mogą spowodować poważne, ostre lub chroniczne zagrożenie zdrowia, a nawet śmierć,
H7	rakotwórcze: substancje, które jeśli są wdychane lub dostają się drogą pokarmową lub wnikają przez skórę mogą wywoływać raka lub też zwiększyć częstotliwość jego występowania,
H8	żrące: substancje, które w zetknięciu z żywymi tkankami mogą spowodować ich zniszczenie,
H9	zakaźne: substancje zawierające żywe mikroorganizmy lub ich toksyny, o których wiadomo, lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do przyjęcia, że powodują choroby człowieka lub innych żywych organizmów,
H10	działające szkodliwie na rozrodczość: substancje, które jeśli są wdychane lub dostaną się drogą pokarmową lub jeśli wnikają przez skórę mogą wywołać niedziedziczne wrodzone deformacje lub też zwiększyć częstotliwość ich występowania,
H11	mutagenne: substancje, które jeśli są wdychane lub dostaną się drogą pokarmową, lub jeśli wnikają przez skórę mogą wywołać dziedziczne defekty genetyczne lub też zwiększyć częstotliwość ich występowania,
H12	substancje, które w wyniku kontaktu z wodą, powietrzem lub kwasem uwalniają toksyczne lub wysoce toksyczne gazy,
H13	substancje, które po zakończeniu procesu unieszkodliwiania, mogą w dowolny sposób, wydzielić inną substancję, np. w formie odcieku, która posiada jakąkolwiek spośród cech wymienionych powyżej,
H14	ekotoksyczne: substancje, które stanowią lub mogą stanowić bezpośrednie lub opóźnione zagrożenie dla jednego lub więcej elementów środowiska.

Jeżeli odpady posiadają chociażby jedną z cech wymienionych poniżej w pkt. a) -l) uznaje się je za posiadające właściwości wymienione w punktach od H3 do H8 (tzn. są one odpadami niebezpiecznymi):

- a. charakteryzują się temperaturą zapłonu do 55°C,
- b. zawierają jedną lub więcej substancji określonych w odrębnych przepisach jako wysoce toksyczne o łącznym ich stężeniu równym lub wyższym od 0,1%,

- c. zawierają jedną lub więcej substancji określonych w odrębnych przepisach jako toksyczne o łącznym ich stężeniu równym lub wyższym od 3%,
- d. zawierają jedną lub więcej substancji określonych w odrębnych przepisach jako szkodliwe o łącznym ich stężeniu równym lub wyższym od 25%,
- e. zawierają jedną lub więcej substancji żrących określonych w odrębnych przepisach jako R35 o łącznym ich stężeniu równym lub wyższym od 1%,
- f. zawierają jedną lub więcej substancji żrących określonych w odrębnych przepisach jako R34 o łącznym ich stężeniu równym lub wyższym od 5%,
- g. zawierają jedną lub więcej substancji drażniących określonych w odrębnych przepisach jako R41 o łącznym ich stężeniu równym lub wyższym od 10%,
- h. zawierają jedną lub więcej substancji drażniących określonych w odrębnych przepisach jako R36, R37, R38 o łącznym ich stężeniu równym lub wyższym od 20%,
- i. zawierają jedną lub więcej substancji określonych w odrębnych przepisach jako rakotwórcze (kategorie 1 lub 2) o łącznym ich stężeniu równym lub wyższym od 0,1%,
- j. zawierają jedną lub więcej substancji działających szkodliwie na rozrodczość (kategorie 1 lub 2) określonych w odrębnych przepisach jako R60, R61 o łącznym ich stężeniu równym lub wyższym od 0,5%,
- k. zawierają jedną lub więcej substancji działających szkodliwie na rozrodczość (kategoria 3) określonych w odrębnych przepisach jako R62, R63 o łącznym ich stężeniu równym lub wyższym od 5%,
- l. zawierają jedną lub więcej substancji mutagennych (kategorie 1 i 2),
- m. określonych w odrębnych przepisach jako R46 o łącznym ich stężeniu równym lub wyższym od 0,1%,
- n. zawierają jedną lub więcej substancji mutagennych (kategoria 3) określonych w odrębnych przepisach jako R40 o łącznym ich stężeniu równym lub wyższym od 1%.

4. Procesy unieszkodliwiania odpadów (zał. nr 6 do *ustawy o odpadach*):

Tab. 4

Ozn.	Procesy unieszkodliwiania odpadów
D1	Składowanie na składowiskach odpadów obojętnych
D2	Obróbka w glebie i ziemi (np. biodegradacja odpadów płynnych lub szlamów w glebie i ziemi)
D3	Składowanie poprzez głębokie wtryskiwanie (np. wtryskiwanie odpadów, które można pompować)
D4	Retencja powierzchniowa (np. umieszczanie odpadów na poletkach osadowych lub lagunach)
D5	Składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne
D6	Odrowadzanie do wód z wyjątkiem mórz *
D7	Lokowanie (zatapianie) na dnie mórz
D8	Obróbka biologiczna nie wymieniona w innym punkcie niniejszego załącznika, w wyniku której powstają odpady, unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12 (np. fermentacja)

D9	Obróbka fizyczno-chemiczna nie wymieniona w innym punkcie niniejszego załącznika, w wyniku której powstają odpady, unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12 (np. parowanie, suszenie, strącanie)
D10	Termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie
D11	Termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na morzu
D12	Składowanie odpadów w pojemnikach w ziemi (np. w kopalni)
D13	Sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12
D14	Przepakowywanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D13
D15	Magazynowanie w czasie któregośkolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D14 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania w czasie zbiórki w miejscu, gdzie odpady są wytwarzane)

* - Odprowadzanie do wód z wyjątkiem mórz w całości objęte jest zakazem.

5. Typy składowisk odpadów (art. 50 ust. 1 w *ustawie o odpadach*)

Tab. 5.

Lp.	Typy składowisk
1.	składowisko odpadów niebezpiecznych,
2.	składowisko odpadów obojętnych,
3.	składowisko odpadów innych, niż niebezpieczne i obojętne

6. **Katalog odpadów** (zał. nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2001 r. w sprawie katalogu odpadów - projekt z sierpnia 2001 r) - wybrany fragment katalogu dotyczy grupy 20.

Tab. 6

Kod ¹⁾	Grupy, podgrupy i rodzaje odpadów
20	Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie
20 01	<i>Odpady komunalne segregowane i gromadzone selektywnie</i>
20 01 01	Papier i tektura
20 01 02	Szkło
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji
20 01 10	Odzież

20 01 11	Tekstylia
20 01 13*	Rozpuszczalniki
20 01 14*	Kwasy
20 01 15*	Alkalia
20 01 17*	Odczynniki fotograficzne
20 01 19*	Środki ochrony roślin (np. pestycydy, herbicydy, insektycydy)
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony
20 01 25	Oleje i tłuszcze jadalne
20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcza i żywice zawierające substancje niebezpieczne
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcza i żywice inne niż wymienione w 20 01 27
20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne
20 01 30	Detergenty inne niż wymienione w 20 01 29
20 01 31*	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 oraz nie sortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (¹)
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 02 35
20 01 37*	Drewno zawierające substancje niebezpieczne
20 01 38	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37

20 01 39	Tworzywa sztuczne
20 01 40	Metale
20 01 41	Odpady zmiotek wentylacyjnych
20 01 99	Inne nie wymienione frakcje
20 02	<i>Odpady z ogrodów i parków (w tym z cmentarzy)</i>
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie
20 02 03	Inne odpady nie podlegające biodegradacji
20 03	<i>Inne odpady komunalne</i>
20 03 01	Nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne
20 03 02	Odpady z targowisk
20 03 02	Odpady z czyszczenia ulic i placów
20 03 04	Szlamy ze zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości
20 03 06	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe
20 03 99	Odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach

Objaśnienia:

¹⁾ Dwie pierwsze cyfry oznaczają grupę odpadów wskazującą źródło powstawania odpadów.

Oznaczenie grupy

* oznakowanie odpadów niebezpiecznych

⁽¹⁾ Do niebezpiecznych składników z elektrycznych i elektronicznych urządzeń można zaliczyć akumulatory i baterie wymienione w **16 06** i oznaczone jako niebezpieczne, przełączniki rtęciowe, szkło z lamp kineskopowych i inne szkło aktywne, itp.

⁽²⁾ Do metali przejściowych zalicza się, skand, wanad, mangan, kobalt, miedź, itr, niob, hafn, wolfram, tytan, chrom, żelazo, nikiel, cynk, cyrkon, molibden, tantal. Metale te lub ich związki są niebezpieczne, jeżeli są klasyfikowane jako substancje niebezpieczne. Klasyfikacja substancji niebezpiecznych jest określona w przepisach odrębnych.

⁽³⁾ Procesy stabilizowania zmieniają niebezpieczne własności składników odpadów, a przez to przekształcają odpady niebezpieczne w inne niż niebezpieczne. Procesy zestalania zmieniają tylko stan fizyczny odpadów poprzez zastosowanie dodatków (np. przekształcają odpady ciekłe w stałe) nie zmieniając chemicznych własności odpadów.

⁽⁴⁾ Odpady uważa się za częściowo stabilizowane, jeśli po procesie stabilizowania składniki niebezpieczne, które nie zmieniły się całkowicie w składniki bezpieczne, można uwalniać do środowiska w krótkim, średnim lub długim horyzoncie czasowym

Załącznik nr 2 do **rozporządzenia** określa sposób, w jaki należy klasyfikować odpady:

1. Wymienione w katalogu substancje lub przedmioty są uznawane za odpady lub za odpady niebezpieczne, jeżeli spełniają definicję odpadów lub odpadów niebezpiecznych określona odpowiednio w art. 3 ust. 1 lub art. 3 ust. 3 ustawy o odpadach.
2. Odpady należy klasyfikować według źródła pochodzenia w grupach **01** do **12** lub **17** do **20**, przypisując im odpowiedni kod sześciocyfrowy określający rodzaj odpady (wyłączając kody kończące się 99). 1) 2)
3. W przypadku nie odnalezienia odpowiedniej pozycji w grupach **01** do **12** lub **17** do **20**, odpady należy klasyfikować w grupach **13**, **14** i **15**.
4. Jeżeli wciąż nie odnaleziono odpowiedniego kodu, odpady należy klasyfikować w grupie 16 - zawierającej odpady nie ujęte w innych grupach.
5. Jeżeli wciąż nie odnaleziono odpowiedniego kodu w grupie **16**, odpady należy klasyfikować w grupie według źródła wytwarzania, przypisując im kod kończący się na 99 (inne nie wymienione odpady).
 - ¹⁾ Specyficzne gałęzie przemysłu będą musiały klasyfikować odpady powstające w wyniku prowadzonej przez nie działalności w kilku grupach. Na przykład producent samochodów znajdzie swoje odpady w grupie **12** (odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych), **11** (odpady z hydrometalurgii metali nieżelaznych) i w **08** (odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich) w zależności od etapu produkcji.
 - ²⁾ Odpady opakowaniowe będące odpadami komunalnymi, jeśli są zbierane selektywnie lub występują jako zmieszane odpady opakowaniowe, powinny być klasyfikowane w podgrupie **15 01**, a nie w **20 01**.

7. **Jednostkowe stawki opłat za umieszczenie na składowisku** wybrane dla grupy 20, która do tej pory nie była obciążona takimi opłatami (zał. nr 6 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2001 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska - projekt z sierpnia 2001 r)

Tab. 7.

Kod	Grupy, podgrupy i rodzaje odpadów	Stawka jednostk. zł/Mg
20	Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie	
20 01	<i>Odpady komunalne segregowane i gromadzone selektywnie</i>	
20 01 01	Papier i tektura	25,00
20 01 02	Szkło	16,80

20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	16,80
20 01 10	Odzież	16,80
20 01 11	Tekstylia	16,80
20 01 13*	Rozpuszczalniki	141,20
20 01 14*	Kwasy	53,80
20 01 15*	Alkalia	53,80
20 01 17*	Odczynniki fotograficzne	53,80
20 01 19*	Środki ochrony roślin (np. pestycydy, herbicydy, insektycydy)	141,20
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	141,20
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	141,20
20 01 25	Oleje i tłuszcze jadalne	16,80
20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	53,80(+/-)
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcza i żywice zawierające substancje niebezpieczne	53,80(+/-)
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcza i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	16,80
20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	53,80
20 01 30	Detergenty inne niż wymienione w 20 01 29	16,80
20 01 31*	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	141,20
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	53,80
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 oraz nie sortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	200,00
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	16,80
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (¹)	141,20
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 02 35	16,80

20 01 37*	Drewno zawierające substancje niebezpieczne	53,80
20 01 38	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37	16,80
20 01 39	Tworzywa sztuczne	16,80
20 01 40	Metale	16,80
20 01 41	Odpady zmiotek wentylacyjnych	16,80
20 01 99	Inne nie wymienione frakcje	53,80
20 02	<i>Odpady z ogrodów i parków (w tym z cmentarzy)</i>	
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	10,80
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	10,80
20 02 03	Inne odpady nie podlegające biodegradacji	10,80
20 03	<i>Inne odpady komunalne</i>	
20 03 01	Nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne	53,80
20 03 02	Odpady z targowisk	53,80
20 03 02	Odpady z czyszczenia ulic i placów	16,80
20 03 04	Szlamy ze zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości	16,80
20 03 06	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych	16,80
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	16,80
20 03 99	Odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach	53,80

Objaśnienia:

(-) stawki opłat dla obliczenia stawek opłat podwyższonych za składowanie odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym (zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy o odpadach obowiązuje zakaz ich składowania),

(+/-) stawki opłat za składowanie odpadów stałych, dla odpadów ciekłych podano stawki w celu obliczenia stawek podwyższonych za składowanie odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym (zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy o odpadach obowiązuje zakaz ich składowania),

¹⁾ Opłatę za składowanie na składowisku odpadów zawierających wodę oblicza się mnożąc całkowitą masę odpadu zawierającego wodę przez stawkę jednostkową obliczona wg wzoru:

$$Q = (100 - W) * 0,01 * n * q$$

w którym:

Q jednostkowa stawka opłaty za umieszczenie na składowisku odpadu zawierającego wodę w zł/Mg,

W zawartość wody w odpadzie w %,

q jednostkowa stawka opłaty określona w powyższej tabeli w zł/Mg,

n współczynnik, którego wartość zależy od zawartości wody w odpadzie.

Procentowa zawartość wody w odpadzie W	Współczynnik n
W poniżej 40	0,8
$40 \leq \Omega < 50$	0,9
$50 \leq \Omega < 60$	1,0
$60 \leq \Omega < 70$	1,1
$70 \leq \Omega < 75$	1,2
$75 \leq \Omega < 80$	1,4
$80 \leq \Omega < 84$	1,6
$84 \leq \Omega < 88$	1,8
$88 \leq \Omega < 92$	2,0
$92 \leq \Omega < 95$	2,4
$95 \leq \Omega < 97$	2,8
$97 \leq \Omega < 98$	3,3
$98 \leq \Omega < 99$	4,0
$99 \leq \Omega < 99,5$	5,0
W powyżej 99,5	10,0

* oznakowanie odpadów niebezpiecznych

⁽¹⁾ Do niebezpiecznych składników z elektrycznych i elektronicznych urządzeń można zaliczyć akumulatory i baterie wymienione w 16 06 i oznaczone jako niebezpieczne, przełączniki rtęciowe, szkło z lamp kineskopowych i inne szkło aktywne, itp.

⁽²⁾ Do metali przejściowych zalicza się, skand, wanad, mangan, kobalt, miedź, itr, niob, hafn, wolfram, tytan, chrom, żelazo, nikiel, cynk, cyrkon, molibden, tantal. Metale te lub ich związki są niebezpieczne, jeżeli są klasyfikowane jako substancje niebezpieczne. Klasyfikacja substancji niebezpiecznych jest określona w przepisach odrębnych.

⁽³⁾ Procesy stabilizowania zmieniają niebezpieczne własności składników odpadów, a przez to przekształcają odpady niebezpieczne w inne niż niebezpieczne. Procesy zestalania zmieniają tylko stan fizyczny odpadów poprzez zastosowanie dodatków (np. przekształcają odpady ciekłe w stałe) nie zmieniając chemicznych własności odpadów.

⁽⁴⁾ Odpady uważa się za częściowo stabilizowane, jeśli po procesie stabilizowania składniki niebezpieczne, które nie zmieniły się całkowicie w składniki bezpieczne, można uwalniać do środowiska w krótkim, średnim lub długim horyzoncie czasowym

3.4. Zasady gospodarowania odpadami niebezpiecznymi

3.4.1. Zasady ogólne

Ustawa o odpadach:

1) Zakazuje:

1. postępowania z odpadami w sposób sprzeczny z przepisami ustawy oraz przepisami o ochronie środowiska (art. 8),
2. mieszania odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne.

2) Nakazuje:

1. podmiotowi podejmującemu działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów - planowanie, projektowanie i prowadzenie tych działań w sposób (art. 5):
 - a. zapobiegający powstawaniu odpadów lub ograniczający ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
 - b. zapewniający zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
 - c. zapewniający zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec, lub których nie udało się poddać odzyskowi;
2. wytwórcy odpadów - stosowanie takich sposobów produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, które zapobiegają powstawaniu odpadów lub pozwalają utrzymać na możliwie najniższym poziomie ich ilość, a także ograniczają negatywne oddziaływanie na środowisko lub zagrożenie życia lub zdrowia ludzi (art. 6);
3. posiadaczowi odpadów:
 - a. postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami, wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami (art. 7 ust. 1),
 - b. poddania odpadów w pierwszej kolejności odzyskowi, a jeżeli z przyczyn technologicznych jest on niemożliwy lub nie jest uzasadniony z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych, do unieszkodliwienia tych odpadów w sposób zgodny z wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami (art. 7 ust. 2);
4. unieszkodliwianie odpadów, których nie udało się poddać odzyskowi, w taki sposób, aby składowane były wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe z przyczyn technologicznych lub nieuzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych (art. 7 ust. 3);
5. poddawanie odpadów odzyskowi lub unieszkodliwianiu - w pierwszej kolejności w miejscu ich powstawania (art. 9 ust. 1);
6. przekazywanie odpadów do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwione, uwzględniając przy tym najlepszą dostępną technikę lub technologię, o której mowa w art. 143 Prawa ochrony środowiska, jeżeli odpady te nie mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwione w miejscu ich powstawania (art. 9 ust. 2);
7. zbieranie odpadów w sposób selektywny (art. 10);
8. rozdzielanie odpadów niebezpiecznych w przypadku, gdy uległy zmieszaniu z innymi odpadami, substancjami lub przedmiotami, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki (art. 11 ust. 3):

- a. w procesie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów powstałych po rozdzieleniu nastąpi ograniczenie zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska,
 - b. jest to technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione;
9. ministrowi właściwemu do spraw transportu - określić, w drodze rozporządzenia:
- a. zakresu i sposobu stosowania przepisów o transporcie materiałów niebezpiecznych do transportu odpadów niebezpiecznych (art. 11 ust. 5):
 - o w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki,
 - o w związku z koniecznością ograniczania negatywnego oddziaływania na środowisko wynikającego z transportowania odpadów niebezpiecznych,
10. unieszkodliwianie odpadów po uprzednim wysegregowaniu z nich odpadów nadających się do odzysku (art. 12),
11. odzysk lub unieszkodliwianie odpadów tylko w miejscu wyznaczonym w trybie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym w instalacjach lub urządzeniach, które spełniają określone wymagania (art. 13 ust. 1), z wyjątkiem (art. 13 ust. 2):
- . odzysku prowadzonego przez posiadaczy odpadów prowadzących za pomocą działań określonych jako R10 w załączniku nr 5 do ustawy o odpadach,
 - a. kompostowania prowadzonego przez osoby fizyczne prowadzących na potrzeby własne
12. eksploatacja instalacji oraz urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów tylko wówczas, gdy (art. 13 ust. 5):
- . nie zostaną przekroczone standardy emisyjne, określone na podstawie odrębnych przepisów,
 - a. pozostałości powstające w wyniku działalności związanej z odzyskiem lub unieszkodliwianiem będą poddawane odzyskowi lub unieszkodliwiane z zachowaniem wymagań określonych w ustawie o odpadach.

3) **Dopuszcza** mieszanie odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów oraz mieszanie odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne, w celu poprawy bezpieczeństwa procesów odzysku lub unieszkodliwiania odpadów powstałych po zmieszaniu, jeżeli w wyniku prowadzenia tych procesów nie nastąpi wzrost zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska (art. 11 ust. 2);

4) **Umożliwia:**

1. *województwie* - udzielenie, w drodze decyzji, zezwolenia na spalanie odpadów poza instalacjami lub urządzeniami, jeżeli spalanie odpadów ze względów bezpieczeństwa jest niemożliwe w instalacjach lub urządzeniach przeznaczonych do tego celu; przy czym zezwolenie to powinno określać: miejsce spalania, ilość odpadów, warunki spalania danego rodzaju odpadu oraz czas obowiązywania decyzji;
2. *wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska* - wydanie decyzji o wstrzymaniu działalności polegającej na odzysku lub unieszkodliwianiu odpadów, w razie niedopełnienia przez posiadacza odpadów prowadzącego

taką działalność, obowiązków, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 5 oraz w art. 11, art. 12 i art. 25 ust. 2 ustawy o odpadach przy czym:

- a. posiadacz odpadów pomimo wstrzymania prowadzonej działalności jest obowiązany do usunięcia jej skutków na własny koszt (art. 13 ust. 6),
 - b. postępowanie w sprawie wydania decyzji o wstrzymaniu działalności wszczynana się z urzędu (art. 13 ust. 7),
 - c. na wniosek posiadacza odpadów - wojewódzki inspektor ochrony środowiska może ustalić termin do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, a w razie nieusunięcia ich w tym terminie - wstrzymać działalność związaną z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów (art. 13 ust. 8),
 - d. w decyzji, o której mowa wyżej termin wstrzymania działalności określa się uwzględniając potrzebę bezpiecznego dla środowiska jej wstrzymania;
3. *ministrom właściwym do spraw gospodarki, zdrowia, rolnictwa, administracji publicznej w zakresie swoich kompetencji - określić, w drodze rozporządzeń:*
- a. szczegółowy sposób postępowania z niektórymi rodzajami odpadów:
 - o w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska,
 - o kierując się potrzebą stworzenia schematów postępowania z tymi odpadami przez ich posiadaczy (art. 7 ust. 4).

3.4.2. Termiczne przekształcanie odpadów niebezpiecznych

Termiczne przekształcanie odpadów, w tym niebezpiecznych, omówione jest w referacie pt. "Nowe regulacje prawne w zakresie spalania odpadów a dyrektywy UE w sprawie spalania odpadów"

3.4.3. Składowanie i magazynowanie odpadów

Ustawa o odpadach:

1) Zakazuje:

1. składowania odpadów:
 - a. występujących w postaci ciekłej, w tym odpadów zawierających wodę w ilości powyżej 95% masy całkowitej, z wyłączeniem szlamów,
 - b. o właściwościach wybuchowych, żrących, utleniających, wysoce łatwopalnych lub łatwopalnych,
 - c. medycznych i weterynaryjnych,
 - d. powstających w wyniku prac naukowo-badawczych, rozwojowych lub działalności dydaktycznej, które nie są zidentyfikowane lub są nowe i których oddziaływanie na środowisko jest nieznanne,
 - e. opon i ich części, z wyłączeniem opon rowerowych i opon o średnicy zewnętrznej większej niż 1400 mm,
 - f. w śródlądowych wodach powierzchniowych i podziemnych,
 - g. w polskich obszarach morskich,
 - h. w przypadkach określonych w przepisach odrębnych (art. 55 ust. 1);

2. rozcieńczania lub sporządzania mieszanin odpadów ze sobą lub z innymi substancjami lub przedmiotami w celu spełnienia kryteriów dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów (art. 55 ust. 2);
3. składować odpady inne niż niebezpieczne na składowisku odpadów niebezpiecznych (art. 57).

2) Nakazuje:

1. ministrowi właściwemu do spraw środowiska - określić, w drodze rozporządzenia:
 - a. szczegółowe wymagania dotyczące lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów,
 - uwzględniając zjawiska przyrodnicze i uwarunkowania geologiczne oraz systemy kontroli (art. 50 ust. 2);
 - b. zakres, czas, sposób oraz warunki prowadzenia monitoringu składowisk odpadów:
 - w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia,
 - kierując się zależnościami między możliwością występowania zagrożeń dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska a lokalizacją i technicznymi parametrami składowiska odpadów (art. 60),
2. składować odpady w sposób selektywny (art. 55 ust. 4),
3. przed umieszczeniem na składowisku poddać odpady procesowi przekształcenia fizycznego, chemicznego lub biologicznego oraz segregacji, w celu ograniczenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska lub też ograniczenia ilości lub objętości składowanych odpadów (art. 56 ust. 1); nakaz ten nie dotyczy odpadów obojętnych oraz odpadów, w stosunku do których proces przekształcenia fizycznego, chemicznego lub biologicznego nie spowoduje ograniczenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska ani ograniczenia ilości lub objętości składowanych odpadów (art. 56 ust.2);
4. wytwórcy odpadów niebezpiecznych - uzyskać zezwolenie starosty na składowanie odpadów niebezpiecznych na wydzielonych częściach innych składowisk odpadów, wydawane w drodze decyzji, po uzgodnieniu z wójtem, burmistrzem lub prezydentem miasta, a w obszarze pasa nadbrzeżnego oraz morskich portów i przystani również z dyrektorem urzędu morskiego; wymóg uzgodnienia z prezydentem miasta nie dotyczy prezydenta miasta na prawach powiatu (art. 57 ust. 3);
5. wytwórcy odpadów niebezpiecznych - dołączyć do wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 3, oświadczenie zarządzającego składowiskiem odpadów o możliwości składowania odpadów niebezpiecznych zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 52 oraz jego zgodę na składowanie tych odpadów (art. 57 ust. 4);
6. na składowiskach odpadów obojętnych składować tylko odpady obojętne (art. 58);
7. uwzględniać w cenie za przyjęcie odpadów do składowania na składowisko odpadów w szczególności koszty budowy, eksploatacji, zamknięcia, rekultywacji, monitorowania i nadzorowania składowiska odpadów (art. 61).

3) **Dopuszcza:**

1. składowanie określonych rodzajów odpadów w sposób nieselektywny (mieszanie), jeżeli w wyniku takiego składowania nie nastąpi zwiększenie negatywnego oddziaływanie tych odpadów na środowisko (art. 55 ust. 4);
2. składowanie stałych odpadów niebezpiecznych na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne, jeżeli po procesie przekształcenia nie wchodzi w reakcje z innymi odpadami, z wyjątkiem składowisk odpadów obojętnych, jeżeli odcieki z tych odpadów spełniają kryteria przewidziane dla dopuszczenia odpadów innych niż niebezpieczne do składowania na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne (art. 57 ust. 2);
3. magazynowanie odpadów:
 - a. przeznaczonych do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat (art. 63. ust 3),
 - b. przeznaczonych do składowania jedynie w celu zebrania odpowiedniej ilości tych odpadów do transportu na składowisko odpadów, nie dłużej jednak niż przez okres 1 roku (art. 63 ust. 4), przy czym:
 - magazynowanie odpadów może odbywać się na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny (art. 63 ust. 1),
 - miejsce magazynowania odpadów nie wymaga wyznaczenia w trybie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym(art. 63 ust. 2),
 - okresy magazynowania odpadów liczone są łącznie dla wszystkich kolejnych posiadaczy tych odpadów (art. 63 ust. 5).

4) **Umożliwia:**

1. ministrowi właściwemu do spraw gospodarki - określić w drodze rozporządzenia:
 - a. kryteria dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (art. 55 ust. 3):
 - w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska,
 - kierując się właściwościami odpadów
 - b. rodzaje odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (art. 45 ust. 5):
 - w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska,
 - kierując się właściwościami odpadów.

3.4.4. Zasady szczególne

Ustawa o odpadach:

1) **Zakazuje:**

1. odzysku PCB (art. 38. ust. 1);
2. spalania PCB na statkach (art. 38 ust. 6);

3. mieszania olejów odpadowych z innymi odpadami niebezpiecznymi, w tym zawierającymi PCB, w czasie ich zbierania lub magazynowania, jeżeli poziom określonych substancji przekracza dopuszczalne wartości (art. 39 ust. 5);
4. zrzutu olejów odpadowych do wód, do gleby lub do ziemi (art. 39 ust. 6);
5. unieszkodliwianie odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów w sposób polegający na lokowaniu (zatapianiu) na dnie mórz (art. 40 ust. 1),
6. poddawać odzyskowi określone rodzajów odpadów medycznych i weterynaryjnych (art. 42 ust. 1);
7. stosowania komunalnych osadów ściekowych (art. 43 ust. 6):
 - a. na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody,
 - b. na wewnętrznych terenach ochrony pośredniej stref ochronnych ujęć wody,
 - c. w pasie gruntu o szerokości 50 m bezpośrednio przylegającego do brzegów jezior i ścieków,
 - d. na terenach zalewowych, czasowo podtopionych i bagiennych,
 - e. na terenach czasowo zamrzniętych i pokrytych śniegiem,
 - f. na gruntach o dużej przepuszczalności, stanowiących w szczególności piaski luźne i słabogliniaste oraz piaski gliniaste lekkie, jeżeli poziom wód gruntowych znajduje się na głębokości mniejszej niż 1,5 m poniżej powierzchni gruntu,
 - g. na gruntach rolnych o spadku przekraczającym 10%,
 - h. na obszarach zasilania zbiorników wód podziemnych,
 - i. na terenach objętych pozostałymi formami ochrony przyrody nie wymienionymi w pkt. 1, jeżeli osady ściekowe zostały wytworzone poza tymi terenami,
 - j. na terenach położonych w odległości mniejszej niż 100 m od ujęcia wody, domu mieszkalnego lub zakładu produkcji żywności,
 - k. na gruntach, na których rosną rośliny sadownicze i warzywa, z wyjątkiem drzew owocowych,
 - l. na gruntach przeznaczonych pod uprawę roślin jagodowych i warzyw, których części jadalne bezpośrednio stykają się z ziemią i są spożywane w stanie surowym - w ciągu 18 miesięcy poprzedzających zbiory i w czasie zbiorów,
 - m. na gruntach wykorzystywanych na pastwiska i łąki,
 - n. na gruntach wykorzystywanych do upraw pod osłonami.

2) Nakazuje:

1. poddawać odzyskowi lub unieszkodliwianiu odpady zawierające PCB tylko po usunięciu z tych odpadów PCB, przy czym jeżeli usunięcie PCB z odpadów jest niemożliwe, do unieszkodliwienia odpadu zawierającego PCB stosuje się przepisy dotyczące unieszkodliwiania PCB (art. 38 ust 2 i 3);
2. unieszkodliwiać PCB przez spalanie w spalarniach odpadów niebezpiecznych (art. 38 ust. 4);
3. posiadaczowi odpadów prowadzącemu działania w celu unieszkodliwienia PCB - zamieścić w karcie ewidencji odpadów informacje o zawartości PCB w odpadzie (art. 38 ust. 7),
4. poddawać oleje odpadowe w pierwszej kolejności odzyskowi poprzez regenerację, rozumianą jako każdy proces, w którym oleje bazowe mogą być

produkowane przez rafinowanie olejów odpadowych, a w szczególności przez usunięcie zanieczyszczeń, produktów utleniania i dodatków zawartych w tych olejach (art. 39 ust. 1), przy czym, jeżeli regeneracja olejów odpadowych jest niemożliwa ze względu na stopień ich zanieczyszczenia, określony w odrębnych przepisach, oleje te powinny być spalane z odzyskiem energii (art. 39 ust. 2);

5. posiadaczowi odpadów w postaci olejów odpadowych, powstałych w wyniku prowadzonej przez niego działalności gospodarczej - przekazać te odpady podmiotowi, gwarantującemu zgodne z prawem ich zagospodarowanie, jeżeli nie jest w stanie we własnym zakresie wykonać obowiązków określonych w art. 39 ust. 1 albo ust. 2 (art. 39 ust. 4);
6. posiadaczowi odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów, ubiegającemu się o zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania tych odpadów poprzez ich składowanie - podać we wniosku o to zezwolenie, następujące informacje dotyczące (art. 40 ust. 2.):
 - a. właściwości fizycznych łącznie z określeniem postaci (stała, szlam, płynna lub gazowa), chemicznych, biochemicznych i biologicznych odpadów,
 - b. toksyczności, trwałości fizycznej, chemicznej i biologicznej odpadów,
 - c. akumulowania i biotransformacji składników odpadów w organizmach żywych lub osadach,
 - d. podatności odpadów na zmiany fizyczne, chemiczne i biochemiczne oraz wzajemnego oddziaływania w danym środowisku z innymi substancjami organicznymi i nieorganicznymi,
 - e. położenia geograficznego składowiska odpadów wraz z charakterystyką przyległych obszarów,
 - f. sposobu opakowania oraz stosowanych sposobów ograniczania rozprzestrzeniania się odpadów,
 - g. środków ostrożności podjętych w celu uniknięcia zanieczyszczenia środowiska;
7. unieszkodliwiać odpady w postaci baterii lub akumulatorów, oddzielnie od innych rodzajów odpadów (art. 41. ust. 1),
8. posiadaczowi odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów:
 - a. prowadzić monitoring miejsc magazynowania tych odpadów (art. 40 ust. 3),
 - b. dodatkowo zamieścić w zbiorczym zestawieniu danych, o którym mowa w art. 37 ust. 1, informację o ilości siarczanów lub chlorków w odpadach przypadających na tonę wyprodukowanego dwutlenku tytanu (art. 40 ust. 6),
9. ministrowi właściwemu do spraw środowiska - określić, w drodze rozporządzenia (art. 40 ust. 7 i ust. 8):
 - a. odpady pochodzące z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów, które nie mogą być unieszkodliwiane przez ich składowanie, oraz dopuszczalne ilości odpadów wytwarzanych w przeliczeniu na tonę wyprodukowanego dwutlenku tytanu:
 - w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki,

- kierując się przy tym właściwościami odpadów oraz ich oddziaływaniem na środowisko w trakcie długotrwałego składowania (art. 40 ust.7),
 - b. zakres, obowiązkowe i dodatkowe badania wpływu odpadów na jakość wód, sposobu, metody referencyjnych badań i warunki prowadzenia monitoringu składowisk odpadów oraz miejsc magazynowania odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów kierując się właściwościami odpadów oraz ich oddziaływaniem na środowisko w trakcie długotrwałego składowania (art. 40 ust 8),
- 10. posiadaczowi odpadów w postaci baterii lub akumulatorów zawierających (art. 41 ust. 4) powyżej 0,0005% wagowo rtęci, lub powyżej 0,025% wagowo kadmu, lub powyżej 0,4% wagowo ołowiu:
 - a. zbiórkę selektywną, umożliwiającą późniejszy odzysk lub unieszkodliwienie tych odpadów - jeżeli odpady te powstały w wyniku prowadzonej przez niego działalności gospodarczej (art. 41 ust. 2),
 - b. zwracać te odpady do punktów ich zbiórki lub wrzucać do pojemników przeznaczonych na te odpady - jeżeli posiadacz jest osobą fizyczną niebędącą przedsiębiorcą lub jednostką organizacyjną niebędącą przedsiębiorcą (art. 41 ust. 3);
- 11. ministrowi właściwemu do spraw zdrowia - określić, w drodze rozporządzenia:
 - a. rodzaje odpadów medycznych i weterynaryjnych, których poddawanie odzyskowi jest zakazane (art. 42 ust. 2):
 - w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska,
 - kierując się zagrożeniami stwarzanymi przez powstające odpady,
 - b. dopuszczalne sposoby i warunki unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych (art. 42 ust. 3),
 - w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska,
 - kierując się zagrożeniami stwarzanymi przez powstające odpady;
- 12. wytwórcy komunalnych osadów ściekowych - przekazać właścicielowi, dzierżawcy lub innej osobie władającej nieruchomością, na której komunalne osady ściekowe mają być stosowane, wyniki badań oraz informacje o dawkach tego osadu, które można stosować na poszczególnych gruntach (art. 43 ust. 4), przy czym właściciel, dzierżawca lub inna osoba władająca nieruchomością, na której komunalne osady ściekowe mają zostać zastosowane w ww. celach, jest zwolniona z obowiązku uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub obowiązku rejestracji, o którym mowa w art. 33 ust. 5 oraz prowadzenia ewidencji tych odpadów (art. 43 ust. 5).

3) **Dopuszcza:**

1. procesy D8, D9, D12 i D15, wymienione w załączniku nr 6 do ustawy o odpadach, jako metody unieszkodliwiania PCB, przy zastosowaniu techniki gwarantującej bezpieczne dla środowiska i zdrowia ludzi jego unieszkodliwienie (art. 38 ust. 5);
2. unieszkodliwianie olejów odpadowych, jeżeli regeneracja lub ich spalanie z odzyskiem energii są niemożliwe (art. 39 ust. 3);
3. stosowanie osadów ściekowych:

- a. w rolnictwie, rozumianym jako uprawa wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczane do produkcji pasz
- b. do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne,
- c. do dostosowania gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- d. do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu,
- e. do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz (art. 43. ust. 1), jeżeli osady te:
 - są ustabilizowane oraz przygotowane odpowiednio do celu i sposobu ich stosowania, w szczególności przez poddanie ich obróbce biologicznej, chemicznej, termicznej lub innemu procesowi, który obniża podatność komunalnego osadu ściekowego na zagniwanie i eliminuje zagrożenie dla środowiska lub zdrowia ludzi (art. 43 ust. 2),
 - oraz grunty, na których mają one być stosowane, poddane zostały badaniom przez wytwórcę komunalnych osadów ściekowych (art. 43. ust 3).

4) Umożliwia:

1. ministrowi właściwemu do spraw środowiska:
 - a. wprowadzenie, drodze rozporządzenia, obowiązku stosowania polskiej normy, określającej wymagania dla olejów odpadowych z uwzględnieniem uwarunkowań technicznych i technologicznych dla procesów odzysku lub unieszkodliwiania olejów odpadowych (art. 39 ust. 7),
 - b. określić, w drodze rozporządzenia, warunki, jakie muszą być spełnione przy wykorzystywaniu komunalnych osadów ściekowych na cele, o których mowa w ust. 1, w tym dawki tych osadów, które można stosować na gruntach, a także zakres, częstotliwość i metody referencyjne badań komunalnych osadów ściekowych i gruntów, na których osady te mają być stosowane (art. 43 ust. 7):
 - w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa,
 - kierując się zasadami ochrony środowiska oraz ochrony gruntów rolnych;
2. wojewodzie zobowiązać posiadacza odpadów, w drodze decyzji, do prowadzenia dodatkowych badań wpływu odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów na jakość wód oraz zwiększyć częstotliwość prowadzenia wszystkich badań (art. 40 ust. 4), przy czym postępowanie w sprawie wydania takiej decyzji wszczyna się z urzędu (art. 40 ust. 5).

4. IMPLEMENTACJA PRZEPISÓW UNII EUROPEJSKIEJ W ZAKRESIE TRANSGRANICZNEGO OBROTU ODPADAMI DO PRZEPISÓW KRAJOWYCH

4.1 Przepisy źródłowe

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628 - dalej ustawa o odpadach).
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627) - dalej Prawo ochrony środowiska.

-
1. bezpośrednio lub pośrednio, w większym lub mniejszym stopniu;
 2. przekazany przez Ministra Środowiska do zaopiniowania członkom Państwowej Rady Ochrony Środowiska pismem z dnia 30.08.2001 r. Nr DP-3916/KK/0210/01;
 3. przekazany przez Ministra Środowiska do zaopiniowania członkom Państwowej Rady Ochrony Środowiska pismem DOŚo 0210-11/22/01/JG z dnia 29.08.2001 r.;
 4. źródło: http://www.odpady.net.pl/prawo/projekty/rozpmg_po.htm
 5. przekazany przez Ministra Środowiska do OBREM pismem DP-3698/KK/0210/01 z dnia 13.08.2001 r. w celu zaopiniowania;
 6. przytoczone w całości lub wybranych fragmentach klasyfikacje są, zdaniem autora, kluczowe dla podmiotów prowadzących gospodarkę odpadami w gminie.
-